

Asianro IIS/129/11.01.00.01/2024

40 § Ilmoituspäätös eläinsuojalle tilalla Täperä, Vieremä

Ylä-Savon ympäristölautakunta 18.4.2024 § 40

Ympäristöjohtajan päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toimintaan tilalle Täperä liitteen 3 mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus, p. 040 568 2619

Vieremän kunnan Poroveden kylässä kiinteistölle Täperä rakennetaan uusi eläinsuoja nuorkarjalle ja umpilehmille. Tilan tuotantosuunta on maidontuotanto. Uuteen rakennukseen tulee paikat 8 lehmälle, 24 hieholle 12-24 kk ja 8 vasikalle 6-12 kk. Uuden rakennuksen yhteyteen tulee katettu 220 m³:n lantala. Laajennuksen jälkeen eläinpaikkoja on 66 lypsylehmälle, 25 hieholle 12-24 kk, 22 vasikalle 6-12 kk ja 11 vasikalle alle 6 kk. Eläinyksiköissä tämä on 906 ey.

Muutoksenhaku

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

- Toiminnanharjoittaja
- Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
- Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue
- Vieremän kunnan rakennusvalvontaviranomainen
- Vieremän kunnanhallitus
- Ympäristöterveyspalvelut/ Iisalmen toimipiste
- Ympäristönsuojelupalvelut/ Kiuruveden toimipiste

Liitteet

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Päätöksen liite

Oheisaineisto
Sijaintikartta

MUUTOKSENHAKU

Lainvoimaisuus

Päätöksen antopäivä 25.4.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä 25.4.2024

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 1.5.2024.

Valitusaika päättyy 31.5.2024

Pöytäkirja nähtävänä

Pöytäkirja on laitettu nähtäville 19.4.2024 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi>

Tiedoksianto

Asianosaiset: Remes Henri

☑ Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 19.4.2024

Vastaanottajat: Remes Henri, Pohjois-Savon ELY-keskus, Vieremän kunta,
Iisalmen kaupunki/Ympäristöterveyspalvelut ja
Ympäristönsuojelupalvelut

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

1
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

Ilmoituspäätös eläinsuojalle tilalla Täperä 925-412-3-27, Vieremä

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus, puh. 040 568 2619

1. ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta.

Ilmoitus koskee eläinsuojan toimintaa Vieremän kunnan Poroveden kylässä, tilalla Täperä 925-412-3-27.

2. ILMOITTAJA

Remes Henri
Heikkiläntie 65
74200 Vieremä

Yhteyshenkilönä toimii Remes Henri puhelin 0440716603
Liike- ja yhteisötunnus: 2206292-3
Tilatunnus: 925076771

Eläinsuojan karttakoordinaatit I: 500406 P: 7061679 (ETRS-TM35FIN).

Tilan omistaa hakija.

3. ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla on tällä hetkellä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 7.2.2019 myöntämä ympäristölupa.

Toiminnan laajentaminen edellyttää ilmoituksen käsittelyä.

Lain ympäristönsuojelulain muuttamisesta (1166/2018) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 (540 eläinyksikköä) ja alle 300 lypsylehmälle, on ilmoitusvelvollinen.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 906 ey ja eläinsuojassa on kuivikepohjat ja kuivalantala on katettu, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 150 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 1166/2018) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen.

Vieremän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

2
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

4. ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 29.1.2024.

5. ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Tilakeskuksen tarkin kaavamerkintä on Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 merkinnällä MT 239 ja MA 1 552. Merkintä MT tarkoittaa maatalousvaltaista aluetta, jolla tulee säilyttää yhtenäiset peltoalueet niitä pirstomatta ja merkintä MA tarkoittaa maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävää aluetta.

Tilakeskus sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle noin 6 kilometriä Vieremän keskustasta etelään ja 700 m Ouluntien länsipuolelle. Eläinsuoja ja pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilan alueella ei ole arvokkaita luonto- tai maisemakohteita.

Tilakeskus sijaitsee Vuoksen (04) päävesistössä, lisalmen reitin valuma-alueen (04.5) 2. jakovaiheen Iso-lin alueen (04.53) 3. jakovaiheen Karankapuron (04.534) valuma-alueella. Karankajärven ekologinen tila on luokiteltu välttäväksi ja Iso-lin hyväksi (Ympäristöhallinnon Karpalo -karttapalvelu aineisto ekologisen tilan luokittelu vuodelta 2016).

Lähin vesistö Haarapuro sijaitsee noin 60 metriä uudesta eläinsuojasta länteen. Seuraavaksi lähin vesistö (Karankajärvi) sijaitsee noin 1,1 km etäisyydellä nykyisestä eläinsuojasta itään. Lähin pohjavesialue (Marjomäki) sijaitsee noin 2,2 km päässä itään Karankajärven itäpuolella.

Lähin vakituisesti asuttu kiinteistö uudesta eläinsuojasta sijaitsee eläinsuojasta noin 215 m etelään (Viimala 925-412-3-59) ja pohjoiseen 230 m (Heikkilä 925-412-3-47). Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat 1,3 km etäisyydellä Karankajärven rannalla.

Lähin luonnonsuojelualue on Hetteensuo, yksityinen suojelualue noin 3,7 kilometrin päässä koillisessa tilakeskuksesta. Uuden rakennettavan eläinsuojan kohdalla on nykyisin peltoa ja piha-aluetta.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Tilalla on tällä hetkellä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 7.2.2019 myöntämä ympäristölupa eläinsuojan toiminnalle. Eläinsuojassa on luvan mukaisesti eläinpaikkoja seuraavasti: lypsylehmille 56, hiehoille 12–24 kk 9, lehmävasikoille 6–12 kk 9, vasikoille 6–12 kk 9 ja vasikoille alle 6 kk 18. Eläinyksikkömäärä on 702 ey. Suunnitellun laajennuksen yhteydessä tilakeskukseen rakennetaan eläinsuoja umpilehmille ja nuorkarjalle sekä kuivalantala. Laajennuksen jälkeen tilan eläinmäärä olisi 66 lypsylehmää, 25 hiehoa yli 12 kk, 22 vasikkaa 6–12 kk ja 11 vasikkaa alle 6 kk, ey 906.

Eläinten lanta käsitellään liete- ja kuivikelantana. Lypsylehmät (56) ovat lietelannalla ja samaan eläinsuojaan jäävät hieho (1), vasikat 6–12 kk (22) ja vasikat alle 6 kk (11) ovat kuivalannalla, josta virtsa erotellaan. Lietelantaa syntyy 1479 m³. Kuivalannasta erotettua virtsaa muodostuu 39 m³. Maitohuoneen pesuvedet ja muut pesuvedet (300 m³ vuodessa) johdetaan lietesäiliöön. Lisäksi lietelantaloihin kertyy sadevesiä 179 m³. Puristenestei-

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

3
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

tä muodostuu arviolta 68 m³. Yhteensä lietelannan varastointitilaa tarvitaan 2065 m³. Lietelanta ja virtsa varastoidaan olemassa olevissa 2000 m³ ja 200 m³ lietelantaloissa, yhteensä 2200 m³.

Suunniteltuun eläinsuojaan tulee kuivikepohjaiset makuualueet. Kuivikelannalla ovat siis lehmät (8), hiehot (24) ja vasikat 6–12 kk (8). Kuivalantaa muodostuu nykyisestä eläinsuojasta 126 m³. Uudesta eläinsuojasta muodostuu 628 m³ kuivikelantaa. Sadevesiä kattamattomiin kuivalantaloihin kertyy 49 m³. Kuivalantaloiden tilantarve on yhteensä 803 m³. Tilalle rakennetaan uusi 220 m³ betoninen katettu kuivalantala. Kuivalannan varastointitilavuutta laajennuksen jälkeen 880 m³ (300 m³, 360 m³ ja 220 m³).

Lietesäiliöiden ja kuivalantalan tilavuus on tilalla laskennallisesti riittävä 12 kk:n varastointiin, kun suunniteltu uusi kuivalantala rakennetaan.

Tilalla muodostuva lanta käytetään lannoitteena tilan omilla pelloilla (43,89 ha), vuokra-pelloilla (16,85 ha) ja sopimuspelloilla 21,64 ha. Yhteensä lannan levitykseen on peltoa käytössä 82,38 ha. Eläinsuojan maksimieläinmäärän suhteen laskettuna lannan levitystä varten tarvitaan noin 64 ha peltoa. Laskenta perustuu lannan ravinnepitoisuuksiin ja se on esitetty valtioneuvoston asetuksessa 138/2019. Hakijalla on käytössään riittävästi peltopinta-alaa lannan levitykseen. Pilaantuneet rehut levitetään lannoitteeksi pelloille. Lypsylehmät ja nuorkarja yli 6 kk laiduntavat 3 kk vuodessa. Laitumet eivät rajoitu vesistöön. Eläimet ovat öisin sisällä.

Tilalla tehdään rehu esikuivattuna laakasiiloihin 1200 tonnia vuodessa ja pyöröpaaleihin 165 tonnia vuodessa. Puristenesteet johdetaan lietesäiliöön ja käytetään lietteen mukana pellolla lannoitteena. Rehun säilöntään käytetään happoa ja biologista säilöntäainetta.

Maidon, eläinten lannan ja rehujen kuljetuksia on keskimäärin neljä kertaa viikossa.

Talouskeskuksen vesi tulee Vieremän eteläosan vesiosuuskunnalta. Nykyisessä eläinsuojassa on polttokäymälä. Uuteen vasikkalaan ei tule vessaa.

Tilakeskuksessa on käytössä yksi maanpäällinen, tiiviillä betoni alustalla oleva 2-vaippainen polttoainesäiliö. Työkoneiden tankkausta varten oleva 2 000 litran polttoainesäiliön varusteena on lukitus, laponestolaite ja tyyppikilpi. Ylitäytönestintä ei ole. Tankkauspaikalla on betonilaatta.

Muita öljytuotteita (voiteluaineet) säilytetään tilalla enintään noin 300 litraa. Öljytuotteet ja jäteöljyt säilytetään kanistereissa vajassa tiiviillä betonilattialla, jossa ei ole viemäröintiä. Tilalla käytetään myös muita kemikaaleja. Rehun säilöntäaineita ovat biologiset säilöntäaineet ja hapot (noin 4 000 litraa vuodessa). Biologiset säilöntäaineet säilytetään pakastimessa. Hapot 200 litran tynnyreissä lavoilla ja peitettynä. Eläinten lääkkeet varastoidaan lääkekaapissa eläinsuojan toimistossa. Eläinsuojassa käytettävät pesuaineet (100 litraa) varastoidaan eläinsuojan maitohuoneessa ja desinfiointiaineet (50 l) varastoidaan eläinsuojan tiloissa, jossa on tiivis betonilattia, maitohuoneesta on viemäri lietekuiluun. Lannoitteet (45 tonnia vuodessa) säilytetään suursäkeissä trukkilavojen päällä peitettynä.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

4
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

Tilalla muodostuu vuosittain sekajätettä 1000 kg, muovijätettä 1500 kg, jäteöljyä 200 kg, muita öljyisiä jätteitä 20 kg, akkuja ja paristoja 40 kg, pilaantuneita rehuja 4000 kg, loisteputkia 2 kg, käsiteltyä puuta 200 kg ja metalleja 500 kg. Sekajätteet ja muovijätteet toimitetaan jätteenkeräykseen, pilaantuneet rehut käytetään lannoitteena pelloilla ja muut jätteet toimitetaan kierrätykseen. Kuolleet eläimet säilytetään tiiviillä alustalla pressulla peitettynä, kunnes ne haetaan Honkajoki Oy:lle.

Toiminta on tavanomaista karjataloutta. Toiminnasta aiheutuu lähinnä hajuhaittoja lietteenlevityksen aikaan. Levitys pyritään tekemään naapureita kohtuuttomasti häiritsemättä ja mahdollisimman tehokkaasti. Kaikki tilalla syntyvä lanta levitetään pelloille. Liikenteen meluhuiput sijoittuvat lietteen levityksen ja säilörehun korjuun aikaan. Meluhaitta ja pöly eivät muuten juuri kantaudu häiritsevästi tilan ulkopuolelle.

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa toimissa sovelletaan seuraavilla tavoilla: Liette poistuu lypsylehmänavetasta lietesäiliön alaosaan. Rakennettavan pihatön lantakäytävä voidaan tyhjentää suoraan katettuun lantalaan. Ruokinta suunnitellaan eläinten iän ja tuotosvaiheen mukaisesti. Lypsylehmien pihatossa ja rakennettavassa uudessa navetassa on luonnollinen ilmanvaihto. Säilörehu korjataan pääosin laakasiiloihin. Mahdollinen säilörehun puristeneste saadaan otettua talteen ja johdetaan laakasiiloista lietekaivoon. Valaistus on toteutettu ledivalaisimilla.

Toiminnasta aiheutuviin riskeihin on varauduttu laatimalla pelastus- ja varautumissuunnitelmat. Eläintautien ennaltaehkäisyssä noudatetaan ruokaviraston ohjeita ja epidemiatilanteessa noudatetaan viranomaisen ohjeita. Vierailijoille on suojavaatteet. Tilalla tarkastellaan säännöllisesti eläinsuojan ja lantaloiden kuntoa ja tehdään tarvittavat korjaukset välittömästi. Tuotantorakennuksiin on sijoitettu alkusammutuskalusta. Tilalla on aggregaatti yhteiskäytössä toisen tilan kanssa sähkökatkojen varalle.

7. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

7.1 Kuulutus

Ilmoitus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Iisalmen kaupungin ja Vieremän kunnan sähköisillä ilmoitustauluilla 14.2.2024. – 22.3.2024. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Miilu-lehdessä 14.2.2024. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee (eläinsuojan vaikutusalue 600 m, laajennettaessa olemassa olevaa eläinsuojaa etäisyys mitataan laajennusosasta). Lista asianosaisista käy ilmi asiapapereissa.

7.2 Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen ei jättänyt lausuntoa.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

5
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

7.3 Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

7.4 Vastine

Muistutuksia tai lausuntoja ei jätetty, joten vastinetta ei ollut tarpeen pyytää.

8. YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Remes Henrille ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toiminnan olennaiseen muuttamiseen Vieremän kunnan tilalla Täperä (925-412-3-27).

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tämä päätös kumoaa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 7.2.2019 § 16 myöntämän ympäristöluvan.

9. MÄÄRÄYKSET

9.1 Eläinsuojaan saa yhteensä sijoittaa kerrallaan enintään 906 eläinyksikköä vastaavan eläinmäärän. Eläinpaikkojen ikäjakamaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelut: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti (66 lypsy-lehmää, 25 hiehoa yli 12 kk, 22 vasikkaa 6–12 kk ja 11 vasikkaa alle 6 kk). Eläinten ikäjakamaakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §)

9.2 Lantavarastojen tulee riittää 12 kuukauden lantamäärän varastointiin. Uuden rakennettavan kuivalantalan tulee olla käyttövalmis ennen eläinmäärän lisäämistä, jotta lantavarastot ovat koko ajan riittävät.

Perustelut: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta. Varastotilavuudessa on otettava huomioon eläinsuojan pesuvedet, puristenesteet ja avoimiin säiliöihin kertyvät sadevedet. Hakijan käytössä on laskennallisesti riittävästi varastointitilavuutta 12 kk:n ajaksi, kun uusi suunniteltu kuivalantala rakennetaan. (YSL 7-8, 16–17, 52 §, VNA 1250/2014 5 §)

9.3 Uuden eläinsuojan ja lantalan rakentamisessa tulee huolehtia, että vaadittu 50 metrin vähimmäisetäisyys vesistöön uusista rakennuksista toteutuu.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

6
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

Perustelut: Uusi eläinsuoja sijaitsee 60 metrin etäisyydellä Haarapurosta. Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 mukaisesti 50 metrin etäisyys on ehdoton ja rakentaessa on huolehdittava, ettei rakennusta tehdä esitettyä lähemmäksi puroa. (VNA 138/2019 2 §)

9.4 Eläinsuojien rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan pohjaveteen ja muualle ympäristöön. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantalat on tyhjennettävä ja niiden kunto on tarkastettava vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Mahdolliset vuodot on siistittävä.

Tilan liete- ja kuivalantavarastojen edustoilla on oltava kovapohjaiset kuormausalustat.

Perustelut: Tiiviit rakenteet, lantavarastojen tyhjennys ja lannan kuljetus asiamukaisin laittein sekä määräys lietelantalan rakenteista estävät lannan ja muiden jätevesien pääsyn maaperään ja pohjaveteen sekä ympäristön likaantumisen. Vuosittaisilla tarkastuksilla varmistetaan rakenteiden kunto ja mahdolliset vauriot havaitaan ja korjataan mahdollisimman nopeasti. Asetuksen 7 §:n 5 momentin mukaan lannan kuormausalustan tulee olla kovapohjainen. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, NaapL 17-18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 5, 7 §)

9.5 Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan levitykseen tulee olla riittävästi peltopinta-alaa, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Ilmoituksen mukaisella maksimieläinmäärällä 906 ey peltoa tulee olla 64 ha. Tai lannan hyödyntämiseen muulla tavoin on oltava asianmukaiset kirjalliset sopimukset.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 m levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla.

Perustelut: Lannan levitykseen soveltuva peltopinta-ala lasketaan Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Hakijalla on käytettävissä riittävästi peltohehtaareja lannan levitykseen.

Valtioneuvoston antaman asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) mukaan talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. (YSL 6-8, 14-17, 52, 58 §, NaapL 17-18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.6 Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä kärpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

7
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Perustelut: Määräyksellä estetään maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemi-kaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset. Eläinjätteiden varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveys-haittaa. (YSL 16–17, 52 §, JäteL 12-13, 72 §, NaapL 17 §, VNA 1250/2014 7 §, VNA 138/2019 7 - 8 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.7 Polttonestesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle sekä koneiden tankkauspaikka tulee tiivistää siten, että mahdolliset säiliön vuodot ja tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen. Jotta mahdolliset säiliön vuodot voidaan kerätä talteen, tulee säiliöiden olla esimerkiksi 2-vaippasäiliöitä, valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa.

Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuna laponestolla, tyypikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestolla. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa huollettava. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen.

Perustelut: Polttonestesäiliöiden ja -varastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa. Säiliöiden tulee olla 2-vaippasäiliöitä, valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Tiivispohjainen alusta mahdollistaa vuotojen nopean havaitsemisen ja vuotojen poistamisen riittävän ajoissa ennen kuin polttoaine pääsee maaperään. Polttonestesäiliöiden varustus pienentää säiliön täyttämisen tai tankkaamisen yhteydessä syntyvää öljyvuotoriskiä. (YSL 15–17, 52 §)

9.8 Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on ympäristölupa jätteen käsittelyyn.

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vaarallisen jätteen käsittelyyn. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava voimassa olevia Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Perustelut: Jätteen synnyn ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat jätelain 8 §:n mukaiset yleiset velvollisuudet noudattaa lain etusijajärjestystä, jätelain 12 §:n mukaiset selvilläolovelvollisuudet sekä jätelain 13 §:n mukaiset jätehuollon huolehtimisvelvollisuudet. Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen mukaan jätteet on koottava, pakattava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen jätehuolto. Lämmityskattilassa poltettavaksi soveltuvat jätteet (käsittelemätön ja puhdas puujäte sekä sytykkeenä pie-

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

8
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

ninä määrinä esim. paperi ja pahvi) voidaan polttaa. Muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Poltettava puu ei saa sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. Näitä yhdisteitä saattaa olla puunsuoja- tai pintakäsitellyssä puussa. (YSL 52, 58 §, Jätel 6, 8, 12–13, 15–17, 72 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.9 Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. (YSL 6-8, 52 §, YSA 15 §)

9.10 Eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet.

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta:

- 1) eläinten määrä;
- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.
- 6) Toiminnassa vuosittain syntyvät jätteet: jätelaji, jätteiden määrä ja toimituspaikat sekä käsittelymenetelmän kuvaus.

Seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viranomaisen pyytämällä tavalla. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä esimerkiksi lietesäiliön rikkoutuessa.

Perustelut: Määräykset tuotantoon liittyvien rakennusten ja rakenteiden tarkkailusta annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Määräykset toiminnan seurannasta ja muutosten ilmoittamisesta ovat tarpeen toiminnan valvomiseksi. Raportointi tulee tehdä ensisijaisesti sähköisen järjestelmän kautta. Jätekirjanpidosta tulee löytyä jätelajikkeen nimi ja jättekoodi, jätteiden määrä (tonneina tai kiloina), jätteen vastaanottajan nimi, y-tunnus ja osoite ja käsittelymenetelmän R/D-koodi ja kuvaus kuten jätteen toimitus jäteasemalle. (YSL 8, 62, 94, 170 §, Jätel 12, 118–122 §, VNA 138/2019 9 §)

9.11. Toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ti-

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

9
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

lalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava suunnitelmiseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen kirjallisesti. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi eläinmäärän muutokset, jaloittelualueen perustaminen tai lannan käsittelyn muutokset kuten lannan toimittaminen biokaasulaitokseen tai separoinnin aloittaminen.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Valtioneuvoston asetuksessa on määrätty jaloittelualueiden perustamisesta. Suunnitelmien toimittamisella etukäteen voidaan varmistaa, että asetuksen vaatimukset täyttyvät. Muutokset lannankäsittelyssä voivat vaikuttaa lannan varastointilavuuksien tarpeeseen tai tarvittavaan lannanlevitysalaan. Eläinmäärän muutos voi laukaista ilmoitusmenettelyn muutoksen tarpeen. (VNA 138/2019 9 §)

10. RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnasta ei aiheudu toiminnan laatu, lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset.

Uusi eläinsuoja on kuivikelannalla ja eläinsuoja päähän rakennetaan katettu kuivalantala. Tilan kokonaiseläinmäärä on muutoksen jälkeen 906 ey. Eläinsuoja-asetuksen vähimmäisetäisyystaulukon (138/2019 liite 1) mukaan vähimmäisetäisyys häiriintyvin kohteisiin on näin ollen 150 metriä. Lähin häiriintyvä kohde sijaitsee 215 metrin etäisyydellä. Vaadittu vähimmäisetäisyys lähimpiin häiriintyviin kiinteistöihin täyttyy.

Rakennettava eläinsuoja on olemassa olevan tilakeskuksen välittömässä läheisyydessä ja häiriintyvät kohteet ovat samat. Näin ollen kyse on samasta toimintakokonaisuudesta nykyisen toiminnan kanssa.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

11. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Muistutuksia ja mielipiteitä tai lausuntoja ei ole jätetty.

12. ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87, 115 a §)

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

10
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

13. ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä ilmoituspäätöstä ankarampia säännöksiä tai ilmoituspäätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

14. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen (25.4.2024).

Tämä päätös on lainvoimainen 1.6.2024, jos päätökseen ei haeta muutosta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d §).

15. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014, muutos 50/2019)

Jätelaki (JäteL 646/2011, muutos 714/2021)

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on otettu huomioon:

Vieremän kunnan ympäristönsuojelumääräykset 1.4.2012,

Ylä-Savon jätehuoltomääräykset (voimaantulo 1.7.2023),

Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet:

MMM asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista

(606/2023), jota täydentää ohjeistus Kotieläinrakennusten ympäristönhuolto (MMM-RMO C4, 7.1.2001)

Ratkaisu on tehty vireilletulo ajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Koska ilmoitus on tullut vireille 29.1.2024, ilmoituspäätöksen saajalta peritään eläinsuojan ilmoituksen käsittelystä 2100 euroa Ylä-Savon ympäristönsuojelun asiakasmaksujen 2024 mukaisesti.

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

17. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ylä-Savon ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lisälmen kaupungin verkkosivuilla www.iisalmi.fi ja Vieremän kunnan verkkosivuilla www.vierema.fi. Kuulutus julkaistaan Miilu-lehdessä.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B,
74101 IISALMI

11
Liite 3
ILMOITUSPÄÄTÖS

17.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoitus päätös on toimitettava ilmoittajalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvovalle viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Remes Henri
- Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue
- Pohjois-Savon ELY –keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue
- Vieremän kunnanhallitus
- Vieremän kunnan rakennusvalvontaviranomainen
- Ympäristöterveyspalvelut/ Iisalmen toimipiste
- Ympäristönsuojelupalvelut/ Kiuruveden toimipiste

17.2. Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoitus päätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat sitä erikseen pyytäneet sekä niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 2 momentin mukaan annettu ilmoituksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- Ne, joille on annettu tieto ilmoituksesta

18. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 25.4.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä on 25.4.2024

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 1.5.2024.

19. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 31.5.2024.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Ilmoitus päätös annetaan Iisalmen kaupungin ja Vieremän kunnan ilmoitustauluille asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- 1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- 1 B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- 1 C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- 1 D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 -15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalainen 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8-16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8-16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankintaoikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Tämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Hankintaoikaisussa ja oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle.

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon kärjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo

Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio

p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505

pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

12. Hallintovalitus maa-ainesluvista

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on

- 1) asianosaisella
- 2) kunnan jäsenellä
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42502, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi lähettää postitse, faksina, sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta.

Tiedoksianto tapahtuu seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon

---

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusajaksi on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu
- asiamiehen valtakirja ellei päämies ole antanut valtuutusta suullisesti tuomioistuimessa, asiamies ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai lupalakimies

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan. Jos hallinto-oikeus muuttaa päätöksen valittajan eduksi, ei oikeudenkäyntimaksua peritä (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §. Asian käsittelymaksusta valitetaan samassa yhteydessä kuin pääasiasta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204, Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65101 VAASA

p. 029 56 42611, fax 029 56 47260

vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa

osoitteessa [https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki toiseen palveluun](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/linkki%20toiseen%20palveluun).

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Ympäristö- ja maa-aineslupa-asioissa tiedoksisaanti on tapahtunut seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valittajan laillisen edustajan tai asiamiehen yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan valitusosoituksineen
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).